

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

Ved nærværende lovforslag stilles der forslag om en nyordning af pensionsforholdene for tjenestemænd, der træder i stedet for de i lov nr. 154 af 7. juni 1958 om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd indeholdte bestemmelser om pension og om efterindtægt for tjenestemænds efterladte.

Lovforslaget er overensstemmende med det af Tjenestemandskommissionen af 1965 udarbejdede udkast til lov om tjenestemandspension, der indgår i den af kommissionen den 12. december 1968 afgivne 2. delbetænkning.

I et bilag til lovforslaget er bestemmelserne i forslaget og de gældende regler opstillet som paralleltekster

Forslaget er forhandlet med statstjenestemandenes centralorganisationer i henhold til bestemmelsen i § 22 i lov om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd.

Bemærkninger til de enkelte paragraffer.

Til § 1.

Efter de gældende pensionsbestemmelser i lov om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd sikres der på de i loven fastsatte vilkår en statstjenestemand ret til pension for sig selv og sin efterladte enke samt til børnepension, jfr. lovens § 49, stk. 1.

Ifølge § 39 i lov om lønninger m. m. til folkeskolens lærere og § 30, stk. 1, i lov om folkekirkens lønningsvæsen m. v. finder lønnings- og pensionslovens regler om pension tillige anvendelse henholdsvis for folkeskolens tjenestemænd og for tjenestemænd i folkekirken samt for disse tjenestemænds efterladte. Tilsvarende gælder med hensyn til de i lønnings- og pensionsloven indeholdte bestemmelser om efterindtægt. Endvidere har fast ansatte tjenestemænd ved folkettinget ifølge lønnings- og pensionslovens § 49, stk. 1, ret til pension efter samme regler, som gælder for statstjenestemænd.

Da efterlønsforholdene for statstjenestemænd, der omfattes af lov om statens tjenestemænd, og for de øvrige her nævnte grupper af tjenestemænd vedblivende forudsættes tilrettelagt på ensartet måde, foreslås det, at disse tjenestemandsgupper for så vidt angår den pensionsmæssige stilling henføres under en fælles lov. I overensstemmelse hermed er det i lovforslagets § 1 bestemt, at loven gælder for tjenestemænd, der er ansat efter loven om statens

tjenestemænd, samt for tjenestemænd i folkeskolen, folkekirken og ved folkettinget og for sådanne tjenestemænds efterlevende ægtefæller og børn.

Til § 2.

Efter lønnings- og pensionslovens almindelige regler indtræder retten til pension, når en tjenestemand har haft fast ansættelse i tjenestemandsstilling ud over 5 år efter sit fyldte 30. år. Pensionsretten tilsikrer for tjenestemandens eget vedkommende adgang til at opnå egenpension ved afsked på grund af alder, svagelighed eller af anden ham utilregnelig årsag, jfr. lovens § 53, stk. 1, 1. pkt.

I øvrigt er det en betingelse for at erhverve pensionsret, at ansættelse i tjenestemandsstilling har fundet sted forud for det fyldte 40. år, idet der ved ansættelse efter 40 års alderen ikke opnås ret til tjenestemandspension, medmindre særskilt hjemmel for tillæggelse af pensionsret tilvejebringes. Tilsvarende er det bestemt, at genansættelse i tjenestemandsstilling efter det 40. år som hovedregel ikke er forbundet med ret til pension. Sådant udelukkelse fra pensionsadgangen gælder dog ikke i tilfælde af genansættelse efter 40 års alderen, såfremt udtræden af tjenesten skete af en tjenestemanden ikke-tilregnelig årsag, jfr. lønnings- og pensionslovens § 49, stk. 2, smh. med § 9.

Efter de foreslåede regler baseres pensionsadgangen i princippet på, at ansættelsen i tjenestemandsstilling medfører inddragelse under den til tjenestemandssystemet knyttede pensionsordning, således at tjenestens forløb og tidsmæssige udstrækning for den enkelte tjenestemand bliver bestemmende for udmålingen af pensionsgodets økonomiske værdi. I overensstemmelse hermed er det lagt til grund, at pensionsadgangen fremtidig ikke bør gøres afhængig af, om tjenestemanden på ansættelsestidspunktet har overskredet en bestemt i loven fastlagt aldersgrænse, og der er følgelig ikke i lovforslaget medtaget regler om en aldersmæssig begrænsning, svarende til den nugældende 40 års aldersgrænse, i adgangen til at blive omfattet af tjenestemandspensionsordningen.

I lighed med den gældende ordning bygger lovforslagets regler om egenpension på, at tjenestemandens afsked på grund af alder, svagelighed eller af anden ham utilregnelig årsag kvalificerer til opnåelse af sådan pension.

Med hensyn til vilkårene for pensionserhvervelse i forbindelse med afsked på grund af alder bemærkes, at regler om den pligtige afgangsalder er optaget